

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 3 februari 2016

72/2016

Lag

om ändring av lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om pension för företagare (1272/2006) 19—21, 60, 61, 64 och 66 § samt 74 § 3 mom.,

av dem 19 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1431/2011, 20 § sådan den lyder i lag 1166/2007, 21 § sådan den lyder i lag 913/2010, 60 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 630/2009 och 66 § sådan den lyder i lag 630/2009,

ändras 1 § 1 mom., 2 § 2 mom., 4 § 1 punkten, 5 och 8—11 §, 12 § och mellanrubriken före den, 13—18 §, 22 § 1 mom., 31, 34, 49, 62 och 63 §, 65 § 1 mom., 68 § 2 mom., 3 mom. 2 punkten och 5 mom., 69 §, 76 § och mellanrubriken före den, 77 §, 81 § 2 mom., 84 § 1 mom., 84 a § 2 mom., 85 § 1 mom., 87 § 1 mom., 89 § 1 mom., 91 § 2 mom., 107 § 3 mom., 114, 117 och 125 §, 129 § 2 mom., 130 § 4 mom. och 139 § 1 mom.,

av dem 8 § sådan den lyder i lag 798/2012, 9, 10 och 49 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 798/2012, 13 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1431/2011, 798/2012 och 875/2015, 14 och 17 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1431/2011, 16 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 875/2015, 22 § 1 mom. och 31 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1166/2007, 34 § och 107 § 3 mom. sådana de lyder i lag 636/2009, 63 och 77 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 630/2009, 68 § 5 mom. och 84 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1166/2007, 69 § sådan den lyder i lag 1458/2011, 76 § sådan den lyder i lag 630/2009, 81 § 2 mom., 84 a § 2 mom. och 91 § 2 mom. sådana de lyder i lag 888/2014, 85 § 1 mom. sådant det lyder i lagarna 1431/2011 och 875/2015, 87 § 1 mom. sådant det lyder i lag 875/2015, 125 § sådan den lyder i lagarna 636/2009 och 355/2010 och 139 § 1 mom. sådant det lyder i lag 913/2010, samt

fogas till 2 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 630/2009, 636/2009, 1206/2009, 355/2010 och 875/2015, en ny 2 punkt i stället för den 2 punkt som upphävts genom lag 636/2009, till lagen nya 50 a—50 l § och en ny mellanrubrik före dem, till lagen en ny 69 c §, till 88 § ett nytt 2 mom. och till lagen en ny 92 a § som följer:

1 §

Lagens syfte

I denna lag föreskrivs om den rätt till ålderspension, partiell förtida ålderspension, rehabilitering, invalidpension och arbetslivspension som företagare har samt om den rätt till familjepension som företagarnas förmänstagare har.

---

2 §

Centrala definitioner

I denna lag avses med

2) *den lägsta åldern för ålderspension* den ålder för ålderspension som fastställs utifrån företagarens födelseår och som avses i 8 § 2 och 3 mom.,

I denna lag avses med *pensionsfall*

- 1) den sista dagen i kalendermånaden före ålderspensionens begynnelsepunkt,
- 2) den sista dagen i kalendermånaden före den partiella förtida ålderspensionens begynnelsepunkt,
- 3) inträde av arbetsoförmåga på det sätt som avses i 32 § 1 mom.,
- 4) uppfyllande av villkoren för erhållande av arbetslivspension i enlighet med 50 a §, eller
- 5) förmånslåtarens död.

4 §

Företagarverksamhet som faller utanför lagen

Denna lag gäller inte

1) företagarens verksamhet före ingången av den kalendermånad som följer efter uppnådd 18 års ålder eller arbete som fortgår efter den kalendermånad då en företagare som är född 1957 eller tidigare fyller 68 år, en företagare som är född 1958—1961 fyller 69 år och en företagare som är född 1962 eller senare fyller 70 år (*den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten*),

5 §

Försäkring av idrottsutövare

Denna lag tillämpas inte på utövande av idrott. Bestämmelser om pensionsskydd vid utövande av idrott finns i lagen om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare (276/2009).

8 §

Rätt till ålderspension

En företagare har rätt att gå i ålderspension från ingången av kalendermånaden efter den under vilken den lägsta åldern för ålderspension har uppnåtts. Företagaren har rätt att få ålderspension oberoende av om han eller hon fortsätter med sin företagareverksamhet enligt denna lag.

Företagares lägsta ålder för ålderspension bestäms utifrån hans eller hennes födelseår enligt följande:

- 1) 63 år för dem som är födda 1954 eller tidigare,
- 2) 63 år och 3 månader för dem som är födda 1955,
- 3) 63 år och 6 månader för dem som är födda 1956,
- 4) 63 år och 9 månader för dem som är födda 1957,
- 5) 64 år för dem som är födda 1958,
- 6) 64 år och 3 månader för dem som är födda 1959,
- 7) 64 år och 6 månader för dem som är födda 1960,
- 8) 64 år och 9 månader för dem som är födda 1961,
- 9) 65 år för dem som är födda 1962—1964.

Den lägsta åldern för ålderspension för företagare som är födda 1965 eller senare anpassas till förändringen i livslängden enligt 76 § och enligt 83 § i lagen om pension för arbetstagare och åldern fastställs genom social- och hälsovårdsministeriets förordning för det år då företagaren fyller 62 år.

Går företagaren i ålderspension enligt lagen om sjömanspensioner (1290/2006) vid sänkt pensionsålder före den lägsta åldern för ålderspension enligt denna lag, har han eller hon rätt att gå i ålderspension enligt denna lag vid den pensionsålder som anges i lagen om sjömanspensioner. I det fallet omvandlas pensionsbeloppet enligt denna lag så att det försäkringsmatematiskt motsvarar företagarens pensionsålder. Närmare bestämmelser om omvandling av pensionsbeloppet och omvandlingskoefficienterna utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

9 §

Ålderspensionens belopp

Börjar ålderspensionen vid ingången av kalendermånaden efter den under vilken företagaren har uppnått den lägsta åldern för ålderspension, är ålderspensionens belopp den pension som tjänats in fram till begynnelsestidpunkten för pensionen.

Om företagarens ålderspension börjar senare än från ingången av kalendermånaden efter den under vilken företagaren har uppnått den lägsta åldern för ålderspension, höjs den pension som tjänats in fram till utgången av månaden före begynnelsestidpunkten för den första ålderspensionen med 0,4 procent för varje månad med vilken begynnelsestidpunkten för pensionen skjuts upp till en senare tidpunkt än kalendermånaden efter den under vilken den lägsta åldern för ålderspension har uppnåtts (*uppskovsförhöjning*).

En företagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått arbetslöshetsdagpenning.

10 §

Begynnelsestidpunkten för ålderspension

Ålderspensionen börjar från ingången av kalendermånaden efter den under vilken företagaren har uppnått den ålder som berättigar till ålderspension och pensionen har sökts. Ålderspension kan även beviljas retroaktivt för högst de tre månaderna före månaden för ansökan om pension eller av giltigt skäl för längre tid än detta. För att pensionen ska beviljas retroaktivt förutsätts att företagarens försäkring enligt denna lag har upphört före pensionen början.

En pension som tjänats in av en företagarverksamhet som under tiden för ålderspensionen försäkrats enligt 113 § beviljas på ansökan tidigast från ingången av kalendermånaden efter den under vilken den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten uppnåtts.

Om företagaren har fått partiell förtida ålderspension, börjar ålderspensionen från ingången av kalendermånaden efter den under vilken företagaren har uppfyllt de villkor som föreskrivs i 8 § och avslutat sitt huvudsakliga arbete som är försäkrat i enlighet med arbetspensionslagarna.

11 §

Indragning av ålderspension

En företagare kan ansöka om indragning av sin ålderspension, om han eller hon har beviljats rehabiliteringsstöd på basis av en sådan arbetsförmåga på viss tid som när rehabiliteringsstödet beviljades har beräknats fortgå efter det att företagaren uppnått sin lägsta ålder för ålderspension. Indragning av ålderspensionen ska sökas inom en månad efter det

att arbetsförmågan hade beräknats upphöra, och ålderspensionen dras in när arbetsförmågan upphör.

Partiell förtida ålderspension

12 §

Rätt till partiell förtida ålderspension

En företagare har rätt att gå i partiell förtida ålderspension tidigast från ingången av kalendermånaden efter den under vilken den nedre åldersgränsen, som bestäms utifrån företagarens födelseår, har uppnåtts.

För företagare bestäms den nedre åldersgränsen för partiell förtida ålderspension enligt följande:

- 1) för dem som är födda 1963 eller tidigare är den nedre åldersgränsen 61 år,
- 2) för dem som är födda 1964 är den nedre åldersgränsen 62 år,
- 3) för dem som är födda 1965 eller senare anpassas den nedre åldersgränsen för partiell förtida ålderspension till förändringen i livslängden enligt 76 § och enligt 83 § i lagen om pension för arbetstagare.

En företagare har inte rätt till partiell förtida ålderspension, om han eller hon när pensionen börjar får någon annan på eget arbete baserad förmån som avses i arbetspensionslagarna eller avträdelsestöd enligt lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006) eller lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994).

13 §

Den partiella förtida ålderspensionens belopp

Grunden för den partiella förtida ålderspensionen är den pension som tjänats in i enlighet med arbetspensionslagarna fram till utgången av kalenderåret före det år då pensionen börjar. Pensionsandelen enligt denna lag är, i enlighet med företagarens ansökan, 25 eller 50 procent av den pension enligt denna lag som utgör grund för den partiella förtida ålderspensionen.

Den partiella förtida ålderspensionens pensionsandel minskas varaktigt med 0,4 procent för varje månad som begynnelsestidpunkten för pensionsandelen tidigareläggs före ingången av kalendermånaden efter den under vilken företagaren uppnår den lägsta åldern för ålderspension (*förtidsminskning*).

Den partiella förtida ålderspensionens pensionsandel höjs varaktigt med 0,4 procent för varje månad som begynnelsestidpunkten för pensionsandelen skjuts upp till en senare tidpunkt än ingången av kalendermånaden efter den under vilken företagaren uppnår den lägsta åldern för ålderspension (*uppskovsförhöjning*).

Om den partiella förtida ålderspensionen har beviljats som en pension på 25 procent och företagaren ansöker om beviljande av en ytterligare andel på 25 procent, ska den senare andelen liksom den först beviljade andelen beräknas utifrån samma pension som avses i 1 mom. och som utgör grunden för den partiella förtida ålderspensionen. Om förtidsminskning eller uppskovsförhöjning beräknas för den senare andelen, ska minskningen eller höjningen beräknas enligt begynnelsestidpunkten för den andelen.

14 §

Begynnelsestidpunkten för partiell förtida ålderspension

Partiell förtida ålderspension börjar vid ingången av kalendermånaden efter den under vilken pensionen har sökts eller från en senare tidpunkt som sökanden meddelat. Partiell förtida ålderspension beviljas inte retroaktivt.

Partiell förtida ålderspension ska på samma sätt som beviljande av den senare andelen på 25 procent sökas så att den börjar från samma tidpunkt enligt alla arbetspensionslagar.

En pensionstagare kan på ansökan återkalla en partiell förtida ålderspension inom tre månader från det att beslutet om beviljande av pension meddelades. Pensionsanstalten undanröjer beslutet om den återkallade pensionen. Bestämmelser om återkrav av pension som betalats utan grund finns i 107 §.

15 §

Ålderspensionen och dess belopp efter partiell förtida ålderspension

Partiell förtida ålderspension ändras till ålderspension när företagaren beviljas ålderspension. Ålderspensionens belopp beräknas då utifrån följande delar:

- 1) den partiella förtida ålderspensionen,
- 2) den pensionsandel som tjänats in, men ännu inte beviljats, fram till utgången av året före det år då den partiella förtida ålderspensionen började, och
- 3) den pension som tjänats in genom företagarkerksamhet under det år då den partiella förtida ålderspensionen började fram till det att ålderspensionen började.

Trots det som föreskrivs i 8 § beviljas företagaren, om företagaren i enlighet med en annan pensionslag för den privata sektorn eller arbetspensionslag för den offentliga sektorn beviljas ålderspension efter den partiella förtida ålderspensionen, den andel som enligt denna lag har tjänats in, men ännu inte beviljats, fram till utgången av året före det år då den partiella förtida ålderspensionen började.

Om ålderspensionen börjar senare än från ingången av kalendermånaden efter den då företagaren uppnår den lägsta åldern för ålderspension, ska uppskovsförhöjning på det sätt som bestäms i 9 § fogas till den pensionsdel som avses i 1 mom. 2 punkten och till pension som tjänats in det år den partiella förtida ålderspensionen börjar och därefter fram till att den första ålderspensionen börjar.

16 §

Invalidpensionens belopp efter partiell förtida ålderspension

Om en företagare som får partiell förtida ålderspension blir arbetsoförmögen på ett sätt som berättigar till invalidpension, beräknas invalidpensionens belopp utifrån de pensionsdelar som avses i 15 § 1 mom. 1 och 2 punkten, den pension som tjänats in det år då den partiella förtida ålderspensionen började och därefter fram till utgången av året före det år då arbetsoförmågan började samt pensionsdelen för återstående tid.

Om invalidpensionen senare upphör, utbetalningen av den avbryts eller den lämnas vilande på det sätt som avses i lagen om främjande av sjukpensionärers återgång i arbete (738/2009), fortsätter den partiella förtida ålderspensionen till samma belopp som den beviljades tidigare.

17 §

Arbetslivspensionens belopp efter partiell förtida ålderspension

Arbetslivspensionens belopp efter partiell förtida ålderspension beräknas utifrån de pensionsdelar som avses i 15 § 1 mom. 1 och 2 punkten samt den pension som tjänats in det år den partiella förtida ålderspensionen började och därefter fram till utgången av månaden före den månad då arbetslivspensionen började.

Om arbetslivspensionen senare lämnas vilande i enlighet med 50 f §, fortsätter den partiella förtida ålderspensionen till samma belopp som den beviljades tidigare.

18 §

Invalidpension, arbetslivspension och ålderspension efter partiell förtida ålderspension

Om en företagare som får partiell förtida ålderspension beviljas invalidpension, arbetslivspension eller ålderspension för samma tid för vilken partiell förtida ålderspension redan betalats, beaktas den partiella förtida ålderspensionen som en delbetalning av den andra pension som beviljas.

22 §

Rätt till arbetspensionsrehabilitering

En företagare som inte har uppnått sin lägsta ålder för ålderspension har rätt att få ändamålsenlig yrkesinriktad rehabilitering för förhindrande av arbetsoförmåga eller förbättrande av arbets- och förvärvsförmågan, om

- 1) en sjukdom, ett lyte eller en skada som konstaterats på behörigt sätt sannolikt medför risk för arbetsoförmåga enligt 32 § 1 mom.,
- 2) företagaren under granskningstiden för återstående tid enligt 70 § har minst 25 133,40 euro i försäkrade arbetsförtjänster, och
- 3) företagaren inte har rätt till rehabilitering med stöd av bestämmelserna om rehabilitering inom ramen för olycksfalls- eller trafikförsäkring.

31 §

Andra bestämmelser om rehabilitering

Det som i denna lag föreskrivs om sökande av invalidpension, dess fastställande på tidigare grunder, engångsförhöjning, beaktande av förändringar i löne- och prisnivån, avdrag av primära förmåner, regressrätt för pensionsanstalten, utbetalning, justering av invalidpension och ändring av beloppet, invalidpension som beviljas efter partiell förtida ålderspension, dröjsmålsförhöjning, återkrav, lämnande och erhållande av uppgifter, sökande av ändring och anmälningsskyldighet för invalidpensionstagare gäller rehabiliteringspenningen och rehabiliteringstillägget samt mottagaren av dem, om inte något annat föreskrivs i denna lag. Grundlöst utbetalda kostnadsersättningar för yrkesinriktad rehabilitering kan återkrävas på det sätt som i denna lag föreskrivs om återkrav av en pension som betalats utan grund.

Rehabiliteringspenning och rehabiliteringstillägg kan också betalas för kortare tid än en månad. Primärtid enligt sjukförsäkringslagen inverkar inte på begynnelsestidpunkten för rehabiliteringspenningen. För den tid för vilken rehabiliteringspenning betalas tjänas inte pension in i enlighet med 65 § och rehabiliteringsförmånerna tas inte som grund för familjepension.

34 §

Invalidpension på basis av pension som beviljats enligt pensionslagen för den offentliga sektorn

En företagare har rätt till invalidpension enligt denna lag, om han eller hon har beviljats invalidpension med stöd av 33 § 1 mom. 2 punkten i pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016).

En företagare har dessutom rätt till invalidpension enligt denna lag, om han eller hon med stöd av 33 § 1 mom. 1 punkten i pensionslagen för den offentliga sektorn har beviljats invalidpension på basis av arbetsoförmåga som börjat medan en anställning inom den of-

fentliga sektorn varade och hans eller hennes intjänade pension enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn är högst 688,02 euro per månad.

49 §

Ändring av invalidpension till ålderspension

Full invalidpension ändras till ålderspension och delinvalidpension till sådan ålderspension som till beloppet motsvarar full invalidpension från ingången av månaden efter den då pensionstagaren uppnått sin lägsta ålder för ålderspension.

Företagaren har på ansökan rätt till pension som tjänats in med sådan företagareverksamhet som grund som har bedrivits under tiden för invalidpension, om hans eller hennes invalidpension i enlighet med 1 mom. ändras till ålderspension. Om företagaren bedriver företagareverksamhet under tiden för invalidpension enligt en annan arbetspensionslag än denna lag eller sedan invalidpension enligt denna lag eller en annan arbetspensionslag upphört, har företagaren rätt till pension som tjänats in med denna företagareverksamhet som grund, om han eller hon beviljas ålderspension. Företagaren har även rätt till pension som tjänats in utifrån företagareverksamhet som bedrivits under tiden för den invalidpension som avses ovan eller sedan den upphört, om han eller hon efter att den tidigare invalidpensionen upphört beviljas ny invalidpension, på vilken inte bestämmelserna i 74 § 2 mom. om fastställande av pension på tidigare grunder tillämpas.

I stället för att beviljas i form av invalidpension beräknas och beviljas pensionen i form av ålderspension från ingången av månaden efter den under vilken den lägsta åldern för ålderspension uppnåddes, om

- 1) företagaren har uppnått sin lägsta ålder för ålderspension före utgången av den primärtid som avses i 12 kap. 3 § i sjukförsäkringslagen, eller
- 2) någon primärtid inte fastställs för företagaren på basis av 12 kap. 3 § 2 mom. i sjukförsäkringslagen, eftersom företagaren har uppnått sin lägsta ålder för ålderspension.

Arbetslivspension

50 a §

Rätt till arbetslivspension

En företagare har rätt till arbetslivspension när han eller hon har fyllt 63 år, om

- 1) företagaren har arbetat minst 38 år i ett arbete som ska försäkras enligt arbetspensionslagarna och som har varit sådant ansträngande och slitsamt arbete som avses i 50 b §,
- 2) företagarens arbetsförmåga är nedsatt på grund av sjukdom, lyte eller skada, men dock mindre än vad beviljande av sådan full invalidpension som avses i 32 § förutsätter,
- 3) företagarens möjligheter att fortsätta i arbetet är bestående försvagade av de skäl som nämns i 1 och 2 punkten, och
- 4) det arbete som avses i 1 punkten, vid tidpunkten för uppnåendet av den nedre åldersgränsen för arbetslivspension eller efter det när pensionsansökan blir anhängig, fortsätter eller arbetet upphörde för högst ett år sedan.

Till den tid i arbete som avses i 1 mom. 1 punkten räknas även moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenningsperioder för högst tre år. Till den tid som avses i 1 mom. 1 punkten räknas dessutom kortare avbrott i arbetet på grund av sjukdom eller tillfällig arbetslöshet.

Med sådant i 1 mom. 1 punkten avsett arbete som ska försäkras enligt arbetspensionslagarna jämställs sådant ansträngande och slitsamt arbete som avses i 50 b § och som ska försäkras i ett annat EU- och EES-land eller ett land som slutit en överenskommelse om social trygghet med Finland.

72/2016

50 b §

Ansträngande och slitsamt arbete

För att en företagares arbete som avses i 50 a § 1 mom. 1 punkten ska bedömas vara ansträngande och slitsamt krävs det att en eller flera av följande faktorer i betydande grad har ingått i arbetet:

- 1) arbetsrörelser som kräver stor muskelstyrka eller som belastar musklerna långvarigt,
- 2) särskilt hög belastning på andnings- och cirkulationsorganen,
- 3) belastande och besvärliga arbetsställningar,
- 4) upprepade arbetsrörelser som kräver styrka eller stor snabbhet eller arbetsrörelser som samtidigt kräver att handen griper, gör en vridande rörelse och använder kraft,
- 5) interaktivt arbete som är särskilt krävande och medför exceptionell psykisk belastning, eller
- 6) arbete med uppgifter som kräver ständig vaksamhet eller särskild uppmärksamhet och där det finns hög risk för olycksfall eller olycka eller uppenbar risk för våld.

Vid bedömning av om en eller flera av de faktorer som avses i 1 mom. i betydande grad ingår i ett arbete ska exceptionella fysikaliska faktorer, användning av skyddsutrustning som ökar belastningen, skiftarbete som inbegriper återkommande nattarbete eller som på annat sätt är belastande och återkommande långa arbetspass beaktas som faktorer som ökar ansträngningen och slitaget. Dessutom beaktas fortgående belastande bundenhet dygnet runt orsakad av hållning av produktionsdjur som en faktor som ökar ansträngningen och slitaget.

Hur ansträngande och slitsamt ett arbete är bedöms med hänsyn till helheten av samverkan mellan de olika faktorer som nämns i 1 och 2 mom.

50 c §

Arbetslivspensionens belopp

Arbetslivspensionens belopp är den pension som tjänats in fram till utgången av månaden före den då arbetslivspensionen började.

50 d §

Begynnelsestidpunkten för arbetslivspension

Arbetslivspension börjar från ingången av kalendermånaden efter den då företagaren uppfyller villkoren i 50 a §, dock tidigast från ingången av månaden efter den då pensionen söks.

Arbetslivspension beviljas tills vidare.

50 e §

Förhandsbeslut om rätten till arbetslivspension

En företagare har rätt att få ett förhandsbeslut där det framgår om han eller hon uppfyller de villkor för arbetslivspension som avses i 50 a §. Förhandsbeslutet ges av den pensionsanstalt som är behörig att avgöra en pensionsansökan när företagaren ansöker om pension i stället för om förhandsbeslut.

Ett förhandsbeslut om arbetslivspension är bindande för pensionsanstalten, om en pensionsansökan som grundar sig på det görs inom sex månader eller inom en av företagaren och pensionsanstalten avtalad längre tid från det att förhandsbeslutet vann laga kraft. Förhandsbeslutet kan dock vara i kraft högst fram till den lägsta åldern för ålderspension.

72/2016

50 f §

Arbetslivspensionen lämnas vilande

Om inkomsten för den som får arbetslivspension överstiger den fasta inkomstgräns som föreskrivs i 3 § i lagen om främjande av sjukpensionärens återgång i arbete, kan arbetslivspensionen lämnas vilande på det sätt som bestäms i 4 § 1 och 2 mom., 6 § 1 och 2 mom. samt i 7—10 § i den lagen.

50 g §

Justering av arbetslivspension retroaktivt

Arbetslivspensionen kan lämnas vilande retroaktivt för högst två år. Denna tid beräknas från ingången av kalendermånaden efter den under vilken pensionstagarens ansökan om justering anhängiggjorts eller pensionsanstalten vidtagit justeringsåtgärder.

50 h §

Ändring av arbetslivspension till ålderspension

Arbetslivspension ändras till ålderspension från ingången av månaden efter den under vilken pensionstagaren uppnår sin lägsta ålder för ålderspension.

Företagaren har på ansökan rätt till pension som tjänats in på basis av arbete som utförts under tiden för arbetslivspension, när hans eller hennes arbetslivspension i enlighet med 1 mom. ändras till ålderspension.

50 i §

Beviljande av ålderspension i stället för arbetslivspension

I stället för att beviljas i form av arbetslivspension beräknas och beviljas pensionen i form av ålderspension från ingången av månaden efter den månad då den lägsta åldern för ålderspension uppnåddes, om företagaren uppnått den lägsta åldern för ålderspension innan arbetslivspensionen började.

50 j §

Utredning av rehabiliteringsmöjligheterna för den som ansöker om arbetslivspension

Om pensionsanstalten avslår en ansökan om arbetslivspension ska den utreda huruvida företagaren har rätt till rehabilitering enligt 22 § och se till att företagarens möjligheter till rehabilitering enligt annan lagstiftning har klarlagts. Om företagaren har rätt till rehabilitering enligt 22 §, ska pensionsanstalten i enlighet med 24 § ge ett förhandsbeslut om rätt till rehabilitering.

50 k §

Arbetslivspension på basis av pension som beviljats enligt pensionslagen för den offentliga sektorn

En företagare har rätt till arbetslivspension enligt denna lag, om han eller hon beviljats arbetslivspension enligt 51 § i pensionslagen för den offentliga sektorn.

72/2016

501 §

Arbetslivspensionstagarens anmälningskyldighet

Den som får arbetslivspension är skyldig att underrätta pensionsanstalten om att han eller hon börjar förvärvsarbeta.

62 §

Pensionstillväxt

Från ingången av kalendermånaden efter den månad då 18 års ålder uppnåtts fram till den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten växer pensionen med 1,5 procent av den totala arbetsinkomsten från företagarkerksamhet som försäkrats enligt denna lag.

Till pension berättigar inte den totala arbetsinkomsten under det år under vilket arbetsoförmågan började, om den återstående tiden vid fastställandet av invalidpensionen har räknats som till pension berättigande tid på det sätt som bestäms i 63 §.

Pensionen växer med 1,5 procent på basis av den inkomst som ligger till grund för en i 68 § avsedd förmån som företagaren under varje kalenderår fått för oavlönad tid.

63 §

Fastställande av pension för återstående tid

När invalidpensionen fastställs berättigar till pension tiden från ingången av det kalenderår under vilket företagaren har blivit arbetsoförmögen till utgången av den kalendermånad under vilken företagaren uppnår sin lägsta ålder för ålderspension (*återstående tid*). Om företagarens lägsta ålder för ålderspension inte är föreskriven vid tidpunkten för pensionsfallet, berättigar till pension tiden från ingången av det kalenderår då företagaren har blivit arbetsoförmögen till utgången av den kalendermånad då företagaren uppnår den lägsta åldern för ålderspension som har föreskrivits för den åldersklass som ligger närmast hans eller hennes egen åldersklass. En förutsättning för att få pension för återstående tid är att företagaren under de tio kalenderåren före det år under vilket arbetsoförmågan började har haft sammanlagt minst 12566,70 euro i arbetsförtjänster.

Pensionen för återstående tid är 1,5 procent per år av den i 70 § avsedda inkomst som utgör grund för återstående tid.

65 §

Pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört

Om en företagare som har fått invalidpension senare beviljas pension på nya grunder, räknas som till pension berättigande tid även den tid under vilken företagaren fick invalidpension. När pensionen för denna tid räknas ut används som grund den inkomst för återstående tid som hänför sig till den invalidpension som upphört.

— — — — —

68 §

Oavlönad tid som berättigar till pension

— — — — —

Till pension berättigar inkomst som ligger till grund för en förmån för oavlönad tid på det sätt som avses i 3 mom. och som företagaren har fått från ingången av kalendermånaden efter den månad under vilken 17 års ålder uppnåtts till utgången av året före pensionsfallet. När ålderspension räknas ut beaktas dock inkomst som ligger till grund för en förmån som företagaren fått fram till ålderspensionsfallet.

De inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid betraktas som inkomster under det kalenderår till vilket förmånstiden hänför sig. De inkomster som ligger till grund för förmånerna berättigar till pension enligt följande:

2) 75 procent av den inkomst som ligger till grund för inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa till den del dagpenning har erhållits före utgången av den månad under vilken den lägsta åldern för ålderspension har uppnåtts,

På grundval av inkomst som ligger till grund för en förmån tjänas inte pension in för den tid för vilken företagaren har fått pension enligt arbetspensionslagarna, en motsvarande utländsk förmån eller en förmån på grundval av anställning i en internationell organisation eller en institution inom Europeiska unionen. Under tiden för partiell förtida ålderspension och familjepension intjänas likväl pension också på grundval av den inkomst som ligger till grund för förmånen.

Arbetspensionsutdrag samt utfärdande och kontroll av det

69 §

Arbetspensionsutdrag

Varje företagare i åldern 17—69 år får ett arbetspensionsutdrag över de av hans eller hennes inkomster som berättigar till pension. Arbetspensionsutdraget innehåller följande uppgifter för sex kalenderår före det år under vilket utdraget utfärdas:

1) de arbetsförtjänster som berättigar till pension enligt arbetspensionslagarna, separat för varje arbetsgivare,

2) sådant arbete som berättigar till pension och har försäkrats enligt denna lag eller lagen om pension för lantbruksföretagare samt de totala arbetsinkomsterna för det arbetet,

3) de inkomster som ligger till grund för förmåner som betalats för oavlönad tid och som berättigar till pension, separat för varje förmånsslag,

4) grunden och den tid för vilken en förmån tjänas in enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier, och

5) den intjänade pensionen vid utgången av året före det år under vilket arbetspensionsutdraget utfärdas, dock inte i sådana fall då företagaren får partiell förtida ålderspension.

Dessutom anges i arbetspensionsutdraget företagarens lägsta ålder för ålderspension, om den har föreskrivits för hans eller hennes åldersklass när arbetspensionsutdraget utfärdas.

Pensionsanstalten utfärdar ett arbetspensionsutdrag till

1) den vars pensionsskydd vid utgången av året före det år under vilket arbetspensionsutdraget skickas eller senast före det år ordnats endast enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn eller parallellt enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn och den offentliga sektorn, och

2) den vars pensionsskydd vid utgången av året före det år under vilket arbetspensionsutdraget skickas eller senast före det år ordnats endast enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn och han eller hon också har sådana arbetsförtjänster enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn som berättigar till pension under de tre åren före det år under vilket arbetspensionsutdraget skickas.

Pensionsskyddscentralen utfärdar ett arbetspensionsutdrag till den som inte har några registrerade arbetsförtjänster som enligt arbetspensionslagarna berättigar till pension men som har registrerade förmånsperioder enligt 1 mom. 3 eller 4 punkten.

72/2016

69 c §

Arbetspensionsutdrag med målsatt pensionsålder

Den målsatta pensionsåldern för varje åldersklass är den ålder när den förstorande effekt som den uppskovsförhöjning som beräknats utifrån denna åldersklass lägsta ålder för ålderspension har på pensionen är minst lika stor som livslängdskoefficientens förmins-kande effekt på ålderspensionen.

Det arbetspensionsutdrag där en uppskattning av företagarens målsatta pensionsålder och av beloppet för hans eller hennes ålderspension i den målsatta pensionsåldern anges, skickas senast under det sjätte kalenderåret före företagarens lägsta ålder för ålderspension eller uppskattade lägsta ålder för ålderspension till företagare som inte får partiell förtida ålderspension. Efter detta meddelas en uppskattning av företagarens målsatta pensionsålder i samband med att något annat arbetspensionsutdrag utfärdas.

Anpassning av pensionsskyddet till den allmänna förändringen i livslängden

76 §

Anpassning av pensionsskyddet till den allmänna förändringen i livslängden

Den lägsta åldern för ålderspension, den nedre åldersgränsen för partiell förtida ålderspension och den nedre åldersgränsen för arbetslivspension för företagare som är födda 1965 eller senare anpassas till förändringen i den förväntade livslängden. Åldersgränserna fastställs för det år då företagaren fyller 62 år.

Ålderspension, partiell förtida ålderspension, arbetslivspension och invalidpension anpassas till förändringen i den förväntade livslängden med den livslängdskoefficient som avses i 83 § i lagen om pension för arbetstagare. När pensionen börjar omvandlas pensionen med den livslängdskoefficient som fastställts för det år då företagaren fyller 62 år. Om en annan pension än invalidpension börjar före det året, omvandlas pensionen med den livslängdskoefficient som fastställts för det år då pensionen började. Om företagarens arbetsförmåga börjar före det år då företagaren fyller 62 år, omvandlas invalidpensionen med den livslängdskoefficient som fastställts för det år då arbetsförmågan började. När en invalidpension eller arbetslivspension ändras till ålderspension omvandlas pensionen inte på nytt med livslängdskoefficienten. När partiell förtida ålderspension ändras till ålderspension, omvandlas den del av ålderspensionen som inte har omvandlats med den livslängdskoefficient som fastställts för det år då företagaren fyller 62 år.

De åldersgränser som avses i 1 mom. fastställs på det sätt som föreskrivs i 83 § i lagen om pension för arbetstagare. Social- och hälsovårdsministeriet fastställer årligen genom förordning de åldersgränser som avses i 1 mom. senast två månader före ingången av det kalenderår då företagaren fyller 62 år.

77 §

Grund för familjepension

Familjepensionen bestäms på basis av den ålderspension, fulla invalidpension eller arbetslivspension enligt denna lag som förmånslåtaren fick vid sin död. Pension som förmånslåtaren tjänat in under sin tid med pension läggs till den pension efter förmånslåtaren som familjepensionen grundar sig på.

Om förmånslåtaren vid sin död inte fick sådan pension som nämns i 1 mom. eller om han eller hon fick partiell förtida ålderspension, beräknas som grund för familjepensionen den pension som förmånslåtaren skulle ha fått om han eller hon på sin dödsdag hade blivit arbetsförmögen i den mån som berättigar till full invalidpension.

I grunden för familjepensionen beaktas inte avdrag enligt 85—87 § från förmånslåtarens pension.

Om förmånslåtare vid sin död hade uppnått den ålder som enligt någon arbetspensionslag berättigar till ålderspension, men han eller hon vid sin död inte hade fått ålderspension eller fick partiell förtida ålderspension, beräknas som grund för familjepensionen den pension som förmånslåtare enligt denna lag hade tjänat in fram till sin dödsdag.

Om förmånslåtare vid sin död fick invalidpension som inte inkluderade en i 75 § avsedd engångsförhöjning, ökas den löpande familjepensionen med en engångsförhöjning från ingången av det kalenderår fram till vilket förmånslåtarens invalidpension och på basis av den beviljad familjepension tillsammans har fortgått fem kalenderår. Om förmånslåtare vid sin död inte fick pension, läggs engångsförhöjningen till den löpande familjepensionen från ingången av det kalenderår fram till vilket familjepensionen har fortgått fem kalenderår. Procentsatsen för engångsförhöjningen bestäms på det sätt som avses i 75 § 2 mom. enligt den ålder som förmånslåtare skulle ha uppnått vid tidpunkten för förhöjningen.

81 §

Minskning av efterlevandepension

Om den efterlevande maken inte får sådan pension som avses i 1 mom. eller om den efterlevande maken får partiell förtida ålderspension och den efterlevande maken inte har uppnått sin lägsta ålder för ålderspension, betraktas som den efterlevande makens arbetspension dock den kalkylerade pension som denna skulle ha beviljats om han eller hon den dag då förmånslåtare avled hade blivit arbetsoförmögen i den mån som berättigar till full invalidpension. Om den efterlevande maken senast den dag då förmånslåtare avled har uppnått den ålder som enligt någon arbetspensionslag berättigar till ålderspension, betraktas som den efterlevande makens arbetspension den kalkylerade pension som han eller hon hade tjänat in fram till utgången av året före det år då förmånslåtare avled. Om den efterlevande maken har arbetat utomlands eller varit anställd vid en institution inom Europeiska unionen eller vid en internationell organisation, betraktas som den efterlevande makens arbetspension den kalkylerade pension som han eller hon skulle ha beviljats om hans eller hennes arbete utomlands eller det arbete som hänför sig till den försäkringstid som grundar sig på hans eller hennes anställning vid en institution inom Europeiska unionen eller vid en internationell organisation hade omfattats av denna lag.

84 §

Minskning av efterlevandepension i särskilda fall

När efterlevandepensionen minskas beaktas på ansökan av den efterlevande maken i stället för arbetspensionerna den efterlevande makens genomsnittliga förvärvsinkomster och på dem grundade förmåner samt delinvalidpension, om

1) den efterlevande maken inte får arbetspension på basis av eget arbete eller om den efterlevande maken får delinvalidpension,

2) den efterlevande maken har ansökt om detta inom fem år efter förmånslåtarens död eller då efterlevandepensionen minskas för första gången, och

3) de nämnda förvärvsinkomsterna och på dem grundade förmåner samt delinvalidpensionen, då 60 procent av förvärvsinkomsterna beaktas, tillsammans är minst 25 procent mindre än den pension som i enlighet med 81 § har fastställts för den efterlevande maken.

72/2016

84 a §

Justering av efterlevandepension

Efterlevandepensionen ska justeras också om den invalidpension som den efterlevande maken får och som beaktats vid minskningen av efterlevandepensionen upphör och den efterlevande maken senare beviljas någon annan ny pension som inte är partiell förtida ålderspension och som bestämmelserna i 74 § om beviljande av pension på tidigare grunder inte tillämpas på.

-----

85 §

Förmåner som dras av från pension

Från pension enligt denna lag dras det av en primär förmån som företagaren fått och från familjepension en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån. Primära förmåner är

- 1) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 68 § i den lagen och den dagpenning som betalas före olycksfallspensionen samt den ersättning för inkomstbortfall från vilken dragits av en arbetspension enligt 202 § 2 mom. i den lagen,
  - 2) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 58 § i den lagen och den dagpenning som betalas före olycksfallspensionen,
  - 3) ersättning för inkomstbortfall på grund av egen skada eller pension som beviljats med stöd av trafikförsäkringslagen,
  - 4) ersättning för inkomstbortfall eller pension som beviljats med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen,
  - 5) ersättning för inkomstbortfall som beviljats med stöd av lagen om olycksfall i militärtjänst,
  - 6) ersättning för inkomstbortfall på grund av egen skada eller pension som beviljats med stöd av patientskadlagen (585/1986).
-

87 §

Inverkan på pensionsbeloppet av ändringar av en primär förmån eller pension

Avdrag av en primär förmån från pensionen justeras, om pensionstagaren beviljas en ny primär förmån eller om beloppet av en primär förmån eller en pension enligt denna lag ändras av någon annan orsak än en indexjustering eller en engångsförhöjning. Pensionsbeloppet justeras också, om det från pension som avses i denna lag har dragits av en primär förmån och pensionstagaren beviljas annan arbetspension. Från delinvalidpension dras dock inte av dagpenning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar eller lagen om olycksfall i militärtjänst eller ersättning för inkomstbortfall enligt trafikförsäkringslagen eller patientskadlagen, om dagpenningen eller ersättningen har beviljats på grund av ett skadefall eller en trafikskada som inträffat under tiden med delinvalidpension. Från partiell förtida ålderspension eller den del av invalidpension och arbetslivspension som motsvarar beloppet av partiell förtida ålderspension dras inte heller av ersättning för inkomstbortfall eller pension enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, lagen om olycksfall i militärtjänst, trafikförsäkringslagen, lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäk-

ringslagen samt patientskadlagen, om den har beviljats på grund av ett skadefall eller en trafikskada som inträffat under tiden med partiell förtida ålderspension, innan pensionstagaren har uppnått sin lägsta ålder för ålderspension.

---

88 §

Regressrätt

Pensionsanstalten har rätt att av den som är ersättningsskyldig enligt lagen om ansvar i spårtrafik (113/1999) få tillbaka invalidpension, familjepension och rehabiliteringsförmån som pensionsanstalten betalat, om företagarens arbetsförmåga eller förmånslåtarens död orsakas av ett skadefall som ska ersättas enligt lagen om ansvar i spårtrafik. Pensionsanstalten har rätt till ersättning till högst det belopp som den som lidit skada eller förmånstagaren är berättigad till enligt lagen om ansvar i spårtrafik.

89 §

Justering av inkomstgränser, belopp och den totala arbetsinkomsten med en lönekoeficient

De inkomstgränser, belopp och gränobelopp som avses i denna lag justeras årligen vid ingången av januari med den lönekoeficient som avses i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare. Vid beräkningen av en pension justeras de totala arbetsinkomsterna med lönekoeficienten till nivån under det år då pensionen börjar. Vid beräkningen av annan pension som betalas ut efter partiell förtida ålderspension eller av den senare andelen av partiell förtida ålderspension justeras dessutom den ännu obeviljade pensionsandelen av grunden för den partiella förtida ålderspensionen med lönekoeficienten till nivån under det år då pensionen börjar.

---

91 §

Pensionsansökan

Om en företagare har rätt till rehabilitering enligt 22 §, ska pensionsanstalten utan ansökan om rehabilitering och på basis av 33 § i samband med handläggningen av ansökan om invalidpension eller på basis av 50 j § i samband med handläggningen av ansökan om arbetslivspension ge ett förhandsbeslut om arbetspensionsrehabilitering.

---

92 a §

Utredningar vid ansökan om arbetslivspension

Den som ansöker om arbetslivspension ska till pensionsanstalten lämna in ett utlåtande av företagshälsovården som innehåller

- 1) en beskrivning av innehållet i den sökandes nuvarande arbete och en bedömning av hur ansträngande och slitsamt arbetet är enligt 50 b § och av kravet på arbetsförmåga,
- 2) ett utlåtande av en företagsläkare om den sökandes hälsotillstånd och arbetsförmåga,
- 3) en bedömning av den sökandes möjligheter som avses i 50 a § 1 mom. 3 punkten att fortsätta i arbetet, och

4) en beskrivning av innehållet i den sökandes tidigare arbeten och en bedömning av hur ansträngande och slitsamma dessa arbeten var enligt 50 b §, om en redogörelse för den sökandes arbetshistorik finns tillgänglig.

Den som ansöker om arbetslivspension ska till pensionsanstalten dessutom lämna in en redogörelse för innehållet i företag arbetet.

Om ett utlåtande av företagshälsovården inte kan fås eller de inlämnade utlåtandena inte är tillräckliga för att avgöra pensionsärendet, kan pensionsanstalten godkänna någon annan redogörelse som motsvarar dessa utlåtanden. I så fall ska den sökande till pensionsanstalten lämna en sådan redogörelse för sitt hälsotillstånd, sin arbetsförmåga, tiden i arbetslivet eller innehållet i arbetet som behövs för att avgöra ansökan.

Den som ansöker om arbetslivspension är, om han eller hon åläggs därtill av pensionsanstalten, skyldig att för utredning av nedsättningen i arbetsförmågan eller för anskaffning av ett sådant utlåtande som föreskrivs i denna paragraf låta undersöka sig hos en av pensionsanstalten namngiven legitimerad läkare eller på en rehabiliteringsanstalt eller en undersökningsinrättning som anvisas av pensionsanstalten. Om den sökande utan godtagbart skäl vägrar låta sig undersökas, får pensionsansökan avgöras med stöd av sådan utredning som pensionsanstalten har tillgång till.

Pensionsanstalten är skyldig att ersätta den som ansöker om arbetslivspension för skäliga kostnader för den undersökning som avses i 4 mom. och för eventuella resor.

107 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också om en pensionsanstalt i egenskap av avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn eller sista pensionsanstalt utan grund har betalat ut pension enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn. Om den sista pensionsanstalten utan grund har betalat ut pension enligt pensionslagen för den offentliga sektorn, fattas återkravsbeslutet av Keva enligt vad som föreskrivs om återkrav i pensionslagen för den offentliga sektorn. Den sista pensionsanstalten ger en beslutssammanställning över de pensioner som ska återkrävas och återkräver beloppet.

114 §

Arbetspensionsförsäkringsavgift

För finansiering av pensionsskyddet enligt denna lag är företagaren skyldig att betala en arbetspensionsförsäkringsavgift som räknas ut på basis av arbetsinkomsten.

Social- och hälsovårdsministeriet utfärdar årligen genom förordning bestämmelser om den procentsats för arbetspensionsförsäkringsavgiften, som kan uppskattas motsvara den genomsnittliga, i procent av lönerna uttryckta arbetspensionsförsäkringsavgiften för försäkring enligt lagen om pension för arbetstagare.

Den del av arbetspensionsförsäkringsavgiften som ingår i försäkringsavgiften och som tas ut för kostnader till följd av en pensionsanstalts konkurs bestäms i enlighet med de grunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställt med stöd av 181 § i lagen om pension för arbetstagare.

På framställning av pensionsanstalten fastställer social- och hälsovårdsministeriet närmare beräkningsgrunder för arbetspensionsförsäkringsavgiften.

117 §

*Situationer då företagaren inte har rätt att betala
tillskottsarbetspensionsförsäkringsavgift eller nedsatt arbetspensionsförsäkringsavgift*

Företagaren har inte rätt att betala tillskottsarbetspensionsförsäkringsavgift eller nedsatt arbetspensionsförsäkringsavgift om

- 1) han eller hon får pension enligt arbetspensionslagarna,
- 2) han eller hon har obetalda arbetspensionsförsäkringsavgifter enligt denna lag,
- 3) hans eller hennes försäkring enligt denna lag inte fortsätter i samma pensionsanstalt under hela kalenderåret, eller
- 4) han eller hon under det nämnda kalenderåret har rätt till nedsatt avgift för nyetable-rad företagare enligt 115 §.

125 §

Att söka ändring i den sista pensionsanstaltens beslutssammanställning

På en beslutssammanställning som en pensionsanstalt gett i egenskap av sista pensionsanstalt tillämpas vad som i detta kapitel föreskrivs om beslut. Om en pensionsanstalts beslut ingår i den beslutssammanställning som Keva har gett i egenskap av sista pensionsanstalt, söks ändring i beslutssammanställningen och behandlas besvärärendet enligt vad som bestäms i pensionslagen för den offentliga sektorn.

129 §

Rättelse av beslut i samband med att ändring söks

Den pensionsanstalt som har gett en beslutssammanställning i egenskap av sista pensionsanstalt ska innan ärendet behandlas begära ett utlåtande av Keva till den del besvären gäller pensionsskydd som sköts av Keva. Utlåtande begärs dock inte om besvären enbart gäller bedömning av arbetsförmågan.

130 §

Överföring av besvär till besvärinstans

Om den pensionsanstalt som gett en beslutssammanställning i egenskap av sista pensionsanstalt har begärt ett i 129 § 2 mom. avsett utlåtande av Keva och den inte rättar sitt beslut i enlighet med ändringssökandens yrkande, ska pensionsanstalten inom 60 dagar från besvärstidens utgång till den besvärinstans som avses i 1 mom. i denna paragraf lämna in besvärsskriften samt de utlåtanden som getts med anledning av den.

139 §

Pensionsanstalternas ömsesidiga ansvar för pensioner och rehabiliteringskostnader

De pensionsanstalter som avses i 1 § 3 mom. svarar för de kostnader som orsakas av pensioner, rehabiliteringspenningar och andra förmåner enligt denna lag i förhållande till sitt premieansvar enligt 138 §. I dessa kostnader medräknas inte pensionsdelar som tjänats in för oavlönad tid. Som kostnad för en rehabiliteringspenning betraktas det totala beloppet av den rehabiliteringspenning som pensionsanstalten betalat.

72/2016

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms separat genom lag.

Helsingfors den 29 januari 2016

Republikens President

Sauli Niinistö

Social- och hälsovårdsminister Hanna Mäntylä